

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

I. Libri. Pars IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

INCIPIT QUARTA PARS HUIUS
libri, quæ monet Religiosum, vt nihil mundi reti-
neat. Qualiter intrans religionem nihil
mundi debet retinere.

CAPVT I.

CAuendum est omnimodè illi, qui mundo derelicto ad religionem venit, ne aliquid mundi retineat. Primò vt Deus eum totum habeat. Secundò ne pro modico maxima amittat. Tertiò vt pacem cordis habere valeat. Si aliquid mundi retinet, princeps mundi aliquid in eo habet: & non est totus Dei. Vult Christus principè mundi nihil habere in seruis suis: sicut in ipso nihil habuit. Venit princeps mundi *Ioan. 14.* huius, & in me non habet quicquam. Nemo potest *Matth. 6.* duobus Dominis seruire. Christus seruis suis sufficientissimus est, & protector, & prouisor, & remunerator. Nimis est cupidus; cui non sufficit Deus. Non sentit de Domino in bonitate, qui credit, quòd ipse, vel nolit, vel non possit prouidere seruis suis. Verecundiam ei facit, qui in parte diabolo seruit, timens ne si Deo totaliter seruiret, necessaria habere non posset. Hiero. Non habet Christus, vnde alat pauperes suos? Valde fatuè agit, qui pro Deo mūdum reliquit, quando aliquid retinuit, pro quo Deum amittit. Ipse similis est homini negotiatori, quærenti bonas margaritas: qui inuēta vna pretiosa margarita, vendit omnia quæ habet, & emit eam: eam verò emptam pedibus conculcat, & pro nihilo dat. Ad cumulum etiā fatuitatis facit, quòd quotidie ieiuniis, vigiliis, & orationibus non
C 3 cessat

*Actor. 28.**Habetur in
Vitis patrū
in 2. parte
in lib. quod
monachus
nil debet
possidere.**Epistol. 52.
in fine.**Habetur in
Vit. pat. in 2
par. cap. 64.*

cessat eam emere, cū tamen in tali statu nullo modo possit eam acquirere. Cū Dominus eū de naufragio seculi eripuerit, & quasi in loco tuto, scilicet in naui religionis posuerit: ipse furtiue in naui aquam ponit, in qua se submergit. De illo videtur posse dici, sicut dixerunt Barbari de Paulo à naufragio maris liberato, cū in manu eius vipera adhæssisset. Vtique homo hic homicida est, qui cū euaserit de mari, ultio diuina non finit eum viuere. Talis de loco salutis facit sibi locum perditionis. Cū sit mortuus, timet tamen fame mori: nisi aliquid proprium habuerit. Si iuxta verbum Senecæ, monstro similis est auaritia senilis: quid dicendum est de auaritia hominis iam mortui, cui vnum est optandum & quærendum, scilicet vita æterna? Coloss. 3. Mortui enim estis. Cū quidam fenerator Abbati Arsenio reliquisset magnam hæreditatem, & delatum fuisset testamentum: ipse ait, Ego prius mortuus sum, quàm ille: quomodo me facit heredem? Et remisit testamentum, nihil accipiens. Qui ad religionem venit, pacem non habet, si aliquid mundi retinuerit: sicut nec ille, qui in sinu suo spinas abscondit. Seneca. Proiice quæ cor tuum laniant, quæ si aliter extrahi non possent, cor ipsum cum eis euellendum erat. Quidam frater renuntians seculo, & sua dans pauperibus: venit ad Abbatem Antonium: quædã tamen sibi retinuit. Et cū hoc comperisset Antonius, dixit ei: Si vis Monachus esse, vade compara tibi carnes, & impone corpori tuo nudo, & sic veni ad me. Qui cū hoc fecisset, tam canes quàm aues corpus eius propter carnem rapien-

rapiendam, dentibus & unguibus dilacerauerunt: & sic dilaceratus, venit ad Abbatem Antonium. Cui Abbas Antonius ait: Quicumque renunciauerit seculo, & vult adhuc habere pecuniam, sic à dæmonibus lacerabitur.

Quæ debet relinquere ille qui intrat religionem.

CAPVT II.

OMnia relinquere debet, qui venit ad religionem. Ecce nos reliquimus omnia. Bernardus. Omnia reliquerunt Apostoli: non tantum possessiones, sed etiam cupiditates, & eas maximè. Plus enim mundi concupiscentia nocet quàm substantia. Et hæc fugiendarum diuitiarum causa præcipua est: quia vix aut nunquàm absq; amore valent possideri. Limosa siquidem & glutinosa nimis, non tantummodo exterior, sed etiam interior substantia nostra, quæ videri non potest: & facillè cor humanum omnibus, quæ contrectat, adhæret. Religiosus si habuerit proprium, non habebit Deum. Aug. Ego per auaritiam meam non te admittere potui: sed volui tecum possidere mendacium, & te amisi: quia non dignaris cum mendacio possideri. Relinquere debet religiosus non solum sua, sed etiam suos, & semetipsum. de primo dicitur: Omnis ex vobis qui non renunciauerit omnibus quæ possidet, non potest meus esse discipulus. De secundo: Qui amat Patrem aut matrem plus quàm me, non est me dignus. Si quis venit ad me, & non odit patrem suum & matrem, &c. non potest meus esse discipulus. De tertio: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, Semetipsum abnegat, qui seipso

*Matth. 19
In tractat.
quæ habet
super hac
serba
Mat. partem
à princip.*

Luc. 14.

Matth. 10.

Luc. 14.

Matth. 16.

quodammodo se exuit, proprium sensum & voluntatem deponendo; & sensum Christi & voluntatem assumendo, sicut fecerat Paulus. qui dicebat: *Gal. 2.* Vivo ego, iam non ego: vivit verò in me Christus. *3. Corin. 5.* Item se abnegat, qui se suum non reputat, sed Christi: ad cuius voluntatem vult operari. Pro omnibus mortuus est Christus: ut qui vivunt, iam sibi non vivant, sed ei qui pro ipsis mortuus est. Bernardus. Cui iustus mihi vivendum, quàm ei, qui si non moreretur, non viverem? Iuste sibi vendicat vitam meam, qui pro mea posuit suam. Hieronymus. Perfectus Christi servus nihil præter Christum habet: aut si habet aliquid præter Christum, perfectus non est: Cauendum est ei qui ad religionem venit, ne sub habitu regulari animum secularem gerat. Bernardus. Attende solerter quid diligas, quid ve metuas, unde gaudeas aut tristeris: & sub habitu religionis animum secularem, & sub panis cõuersionis inuenies cor peruersum. Et subdit: Cõuertatur amor tuus, ut nihil omnino diligas nisi Deum, aut certè propter Deum. Cõuertatur ad ipsum etiam timor tuus: quia peruersus est timor omnis, quo metuis aliquid præter Deum, & non propter Deum. Sic & gaudiũ tuum & tristitia tua, equè conuertantur ad eum. Hoc autem ita fiat, ut non nisi secundum eum doleas aut læteris. Furata est Rachel idolũ Laban. Idololum religiosi est omnis res transitoria, quæ in amore eius, Deo preponitur vel equatur. Scrutabitur Christus virum religiosum: sed eius scrutinium multum erit dissimile scrutinio Laban. Scrutabitur enim non solùm exteriora, sed etiam

Gen. 31.

etiam

etiam interiora. Scrutabor Hierusalem in lucernis: non solum in lucerna: quia non solum exteriora videbuntur, sed etiam cordium abscondita. Sapiens sibi videtur vir diues, proprietarius scilicet, qui diuitias furtiuè habet in religione: pauper autem prudens scrutabitur eum, Christus scilicet.

Sopho. 1.

Pro. 28.

Quod furtum proprietarij sit valde detestabile.

CAPVT III.

Valde detestabile est furtum proprietarij: qui furtum committit inter bonos, quod cauebat inter malos: furtum committit in sacro loco, quod cauebat in seculo. Furtum ibi committit religiosus, vbi timet illud committere secularis. Hoc peccatum multum offendit Deum, & magnum zelum debet habere contra illud, qui religioni præest: & etiam congregatio, sicut ostensum est in peccato Achan, qui contra Domini prohibitionem de anathemate Hierico retinuit furtiuè: pro quo Dominus non solum illi, sed etiam populo se offensum ostendit, nec placari potuit, donec reus furti illius à populo lapidatus fuit. Idem ostensum est tempore gratiæ in Anania & Saphira: qui morte subitanea occisi sunt, cum illud quod debebat esse commune, furtiuè sibi appropriassent. Idem ostensum est tempore beati Gregorij: vt in Dialogo eius habetur: Quidam frater in eius monasterio, qui medicus erat, in infirmitate positus, morti propinquus, fratri sibi seruienti reuelauit, quod haberet tres aureos occultos; quod fratribus celari non potuit. Et perscrutantes omnia eius medicamen-

Iosue 7.

Aclor. 5.

Lib. 4. Dialog. cap. 55.

camenta, eosdem tres aureos inuenerunt in medicamine abscondos. Quod cum nunciatum esset Gregorio : noluit parcere , quin & infirmum & mortuum puniret. In infirmitate subtraxit ei visitationem fratrum : & in morte eius voluit corpus eius non poni cum corporibus fratrum, & tres aureos voluit cum eo sepeliri, omnibus fratribus simul clamantibus. Pecunia tua tecum sit in perditionem. Exemplo suo his qui præfunt in religione , voluit ostendere , quantum zelum contra hoc peccatum debeant habere. Hoc peccatum destruit fundamentum religionis, scilicet paupertatem spiritus : quam Saluator legem nouam tradendo , primò commendauit ; Beati pauperes spiritu : quoniam ipsorum est regnum calorum.

Matth. 5.

*Primi Libri eruditionis Religio-
sorum Finis.*

SECVN-